

## **STs medlemmar bygger Sverige!**

Kongressombud, ärade gäster, Statsministern,

Varmt välkomna till Fackförbundet STs kongress 2016! Varmt välkomna till Framtidskongressen

Det är med stor stolthet och glädje som jag hälsar er välkomna! Stolt över vad vi åstadkommit, över vilka vi är och vad vi gör. Det är med stor glädje och tacksamhet jag också konstaterar att vi tillsammans i förbundet gör stor skillnad, varje dag. Tillsammans försvarar och utvecklar vi villkoren på jobbet och tillsammans gör vi de nationellt viktiga verksamheterna i statlig förvaltning och infrastruktur bättre. STs medlemmar bygger Sverige!

Vi har valt att kalla 2016 års kongress för framtidskongressen. ”Är inte alla kongresser det kanske någon undrar? Jo, visst. Men vi har valt att lyfta fram den långa sikten, vi planerar för mer än en kongressperiod. Vi har från förbundsstyrelsens sida förslag till en långsiktig Vision. Vi har förslag till särskilt prioriterade områden där vi dessutom anser att vi i termer av mål ska försöka beskriva våra ambitioner, hur långt vi ska nå innan vi kan börja bli nöjda. Vi tar ett långsiktigt grepp på förbundsekonomin och vi föreslår att vi ska byta namn. Vi är redan ett bra förbund. Vi är alla här därför att vi, på olika sätt, som medlemmar, förtroendevalda eller anställda, har valt att lägga vår tid, kraft och förmåga för något vi tror på. Vi vet att våra medlemmars villkor blir bättre tack vare det vi gör. Vi vet att vårt arbete inte bara kommer våra medlemmar till del utan även de verksamheter där de jobbar. Vi vet att vårt fackliga arbete bidrar till ett bättre Sverige och i viss mån även en bättre värld.

När vi nu samlas till kongress kan vi titta tillbaka på 4 innehållsrika och framgångsrika år.

- Vi växer!
- Vi finns på allt fler arbetsplatser!
- Medlemmarnas nöjdhet med förbundet ökar!

Det är helt avgörande framgångar för vårt förbund och för våra medlemmar. Det skapar en viktig utgångspunkt för vårt fortsatta fackliga arbete. Den tid vi lever i och den framtid vi har att möta

kommer ställa oss inför stora utmaningar. Det enda vi kan lita till i det arbetet är vår egen förmåga. Vår egen organisations styrka kommer vara avgörande för om vi ska kunna försvara och förbättra villkoren för våra medlemmar. Det ska vi diskutera på denna framtidskongress. Det är du som ombud som nu tillsammans med alla andra ombud och förbundsstyrelsen gemensamt har ansvaret att besluta hur vi på bästa sätt ska forma vår organisation och vår förmåga att möta framtiden. Varmt välkomna till tre intensiva dagar av debatt och beslut!

Kongressombud, ärade gäster,

I år är det 50 år sedan Sveriges statstjänstemän fick konflikträtt.

I skriften "Makt bakom orden" som vi tagit fram för att belysa denna avgörande historiska händelse (och som Ann Dahlin på Publikt skrivit) beskrivs vägen till konflikträtten och vad som hänt sedan 1966. Det är en skrift, som utan att göra anspråk på att vara heltäckande, ändå lyfter upp den långa vägen till fackliga rättigheter för de statligt anställda. Sist av alla på svensk arbetsmarknad fick statligt anställda denna rätt. De rättigheterna har inte bara inneburit en vidgad demokratisk arena i Sverige. Det beslutet borgade också för en framgångsrik utveckling av den statliga förvaltningen.

Svensk statsförvaltning är väl fungerande. Den är effektiv, rättssäker och demokratisk. En av de minsta i världen. Men, det vore livsfarligt att slå sig till ro med det konstaterandet och blunda för de utmaningar som vi har att hantera just nu. Knappa resurser, en redan ansträngd stat i kombination med den senaste tidens nya utmaningar i form av ökade militära hot, en mer instabil politisk omvärld, ökad terroraktivitet, människor på flykt; allt det skapar en ny verklighet. En ny verklighet som vi gemensamt måste kunna möta. En ny värld som kräver en upprustning av samhället, en upprustning av vår gemensamma förmåga, en upprustning av staten.

Efter decennier av utförsäljningar, bolagiseringar, privatiseringar och nedskärningar krävs nu nya tag.

Vi ser många utmaningar

- Digitaliseringen/robotiseringen
- Klimatförändringarna

- Migrationen
- Ökad politisk osäkerhet och instabilitet, både här hemma och i världen
- Ökad ojämlikhet

Idag äger den rikaste procenten i världen mer än de 99 övriga. Även i Europa och i Sverige ser vi att ojämlikheten ökar, särskilt i spåren av den ekonomiska krisen. Europas ungdomsarbetslöshet är förfärande hög. Samtidigt har sönderfallande stater, krig och klimatförändringar skapat den största migrationen sedan andra världskriget. Många är de som känner oro för utvecklingen, för framtiden, för den egna ekonomin, för om man ska få jobb eller ha råd att gå i pension. Rädda människor är extremismens bästa grogrund. Främlingsfientligheten och populismen växer. Det är viktigt att vår tids politiska ledare inser sin historiska uppgift. I detta sammanhang måste vi använda de verktyg vi har. Sverige har tagit emot många på flykt. Det är bra. Den svenska regeringen manar EU till samling, ansvar och gemensamma lösningar. Det är bra. Vi, som en del av den fria, demokratiska fackföreningsrörelsen har att ta vårt ansvar för en fredlig utveckling där mänskliga rättigheter respekteras. Det gör vi. Både här hemma och i världen. (Mer bekymmersamt är det att de svenska arbetsgivarna inom ramen för ILO motarbetar de fackliga rättigheterna och strejkrätten.) (Det vore bra om Arbetsgivarverket tog sin del av ansvaret för en positiv utveckling av Europa och deltog i den sociala dialogen på statlig sektor. Deras frånvaro är pinsam och i längden ohållbar. )

Utvecklingen är inte ödesbestämd. Vi kan skapa en bättre värld. Vi vet vad som är framgångsrecepten; demokratiska stater med yttrandefrihet, rättssäkerhet och välfungerande institutioner, utbildning, jämlikhet och jämställdhet, frihandel inom demokratiska regelverk och mänskliga, rättigheter, däribland fackliga rättigheter.

Några av våra gäster på kongressen är långväga fackliga kollegor, från Ukraina och Väst-Afrika. De representerar några av dem vi har fackliga samarbeten med. De gör ett fantastiskt arbete och har betydelse för en jämlik demokratisk och fredlig utveckling i sina länder. Senare under kongressen får vi höra mer om det arbete från David Dorkenoo från Togo. Vi är väldigt glada att ni alla är här. Tillsammans bidrar vi till att världen blir en bättre plats!

Kongressombud, ärade gäster,

Teknikutvecklingen har alltid förändrat jobben. Någon har sagt att nu är det medelklassens jobb som försvinner. Att allt mänskligt arbete som går att ersätta med maskiner kommer ersättas av maskiner. (För oss kanske det handlar om en del av dagens arbeten i skatten, försäkringskassan

och kanske en del av flygledningen) Medan arbetsuppgifter som kräver ett bultande hjärta och två hjälpsamma händer, som tex inom vården/omsorgen, och servicesektorn kommer bli kvar. Och att de jobb som handlar mycket om kreativitet, analytisk förmåga och samarbete som tex inom design, forskning etc också måste utföras av människor. Det ligger nog ngt i detta. Men – det säger inget om vilka nya jobb som växer fram. Idag finns jobb som ingen kunde drömma om för några år sedan. Ex; webbdesigners, spelkonstruktörer, appkonstruktörer. På samma sätt kommer helt nya jobb växa fram även i framtiden.

De som går i skolan nu utbildas för att klara jobb som ännu inte finns, för att lösa problem som vi idag inte har ngn aning om. Detta ställer naturligtvis krav på en mycket bra skola men också mycket goda förutsättningar att lära nytt under yrkeslivet. Vidareutbildning, omskolning och utveckling i jobbet är då helt avgörande. Detta har också tidigare varit en av Sveriges konkurrensfördelar och paradgrenar med vår tradition av folkbildning och vuxenutbildning. Detta måste nu utvecklas för att vara gångbart i vår tid. Om allt fler i vuxen ålder ska kunna lära nytt måste det vara möjligt att göra det både ekonomiskt och praktiskt. En ny tid kräver nya lösningar. Detta ska vi prata mer om på kongressens sista dag.

Kongressombud, ärade gäster,

STs medlemmar bygger Sverige. Vi är posttjänstemän, lokförare, utredare i rättsväsendet, vi tar hand om missbrukande unga, vi möter de nyanlända och vi hjälper människor till nya jobb. Vi forskar, utbildar, kontrollerar, administrerar och beslutar, vårdar skog, kulturarv och natur, mäter farledsdjup, bygger vägar och räddar liv.

STs medlemmar bygger Sverige.

Det arbetet ställer särskilda krav. Det arbetet förtjänar goda villkor.

(Och nu vill jag vända mig till Statsminister Stefan Löven.) Så ser inte verkligheten ut. För det är så att många inte ens har fasta jobb. Otryggheten på svensk arbetsmarknad är stor, i staten är den störst. Det finns ingen anledning att staten ska vara sämst i klassen. De kvalificerade och komplicerade jobben våra medlemmar har kräver trygga människor. Det får vara slut med missbruket av visstidsanställningar.

Våra medlemmar förtjänar en god arbetsmiljö. De möter människor i utsatta och svåra situationer. Oavsett om du jobbar i kriminalvården, på SIS eller Migrationsverket, I AF eller kronofogden och länsstyrelsen, på tågen eller i polisen. Överallt har du att möta människor. Ofta

i en besvärlig situation. Att kunna göra det jobbet på bästa sätt kräver både kunskap, tillräckligt med arbetskamrater och stöd och vägledning från en kompetent ledning. Men så ser inte alltid verkligheten ut. Våra medlemmars största arbetsmiljöproblem är stressen, arbetsbelastningen. Våra medlemmars näst största arbetsmiljöproblem är brister i ledarskapet. Den nya föreskriften från Arbetsmiljöverket om vikten av goda organisatoriska och psykosociala förutsättningar är ett välkommet nytt verktyg för en förbättrad arbetsmiljö för våra medlemmar. Det kommer dock kräva en hel del av ledningarna i både bolag och myndigheter för att förverkliga den. Från STs sida kommer vi självklart vara med i det viktiga arbetet. Vi har redan startat utbildningarna av våra förtroendevalda.

Våra medlemmar förtjänar också en god lön och en god pension. Från STs sida är vi stolta över vår lönepolitik. Vi skapar reallöneutveckling för våra medlemmar och vi bidrar till en god samhällsekonomisk utveckling i Sverige genom att sluta centrala avtal som innehåller värden, siffror och som dessutom ansluter sig till märket. Samtidigt är det bara att konstatera att det finns en hel del kvar att göra när det gäller lönebildningen. Kvinnors arbeten värderas fortfarande för lågt, lägre än mäns. Ett viktigt verktyg för att komma tillrätta med denna diskriminering är årliga lönekartläggningar. Vi är glada att regeringen föreslagit att de ska återinföras. Vi ska prata mer om lönebildningen i morgon.

Herr Statsminister,

Det är en stor glädje för oss att ni är här idag och strax skall tala till kongressen. Vi ser fram mot det. Jag tänkte ta tillfället i akt och ge lite feed-back från oss. Jag tänkte nämna både några oerhört viktiga förbättringar som din regering genomfört men också några områden där vi tycker ni tagit fel beslut, eller varit passiva och där vi med stor oro ser på utvecklingen. Först det positiva; ett stort tack för den kostsamma men för de mest utsatta så oerhört viktiga förbättringen av a-kassan som ni genomförde förra året. Ersättningen som vi får vid arbetslöshet är fortfarande alldeles för låg, men att ni genomförde den första förbättringen av a-kassan på många år och höjde taket är oerhört betydelsefullt. Det var en viktig jämlikhetsreform och avgörande för välfärdsnationen Sverige. Tack också för att ni tagit bort den bortre parentesen i sjukförsäkringen så att långtidssjuka inte kastas ut ur välfärden. Och slutligen – tack för att du lyssnat på oss och vårt förslag om att inrätta beredskapsjobb för nyanlända istället för att tvinga fram sänkningar av lönerna. Även om vi tror att det behövs 10 gånger fler beredskapsjobb än de 5 000 du utlovade i ditt första maj tal så ser vi det som en oerhört lovande start. Tack!

Så över till det vi oroas av.

För det första; avskaffa genast Anställningsförordningens § 9! Den paragraf som ger statliga arbetsgivare större möjligheter än alla andra att anställa på otrygga villkor! Det finns ingen anledning att statliga arbetsgivare ska ha fler möjligheter än andra att låta människor leva i otrygghet. Människor jobbar år ut och år in på samma statliga jobb utan att få tillsvidareanställning. Värst är situationen på våra lärosäten och inom kultursektorn. Vi har haft medlemmar som jobbat i över 20 år på samma jobb, utan att få fast jobb! Det krävs inget riksdagsbeslut för detta, ni kan på ett regeringssammanträde i ett slag öka tryggheten för era egna anställda. Gör det!

För det andra; använd inte utlokaliseringar av statliga jobb som det bästa sättet att få hela Sverige att leva. Se i första hand till att de verksamheter som idag finns fungerar väl; att posten kan fortsätta dela ut paket snabbt över natten i hela landet, att tågen har förutsättningar för att gå när de ska, att myndigheternas verksamheter i både glesbygd och storstädernas förorter kan fortsätta, att den digitala infrastrukturen förstärks genom att återförstatliga de delarna av Telia. Bygg Sverige långsiktigt starkt och hållbart. Det är ett bättre sätt att möta framtiden än att kortsiktigt flytta om statliga jobb och därmed riskera att verksamheten åderläts under flera år.

Omlokaliseringar kostar pengar, både när flyttlassen går men ffa i form av minskad effektivitet i några år. Vår uppmaning till dig är – lägg inte pengar på flyttlass, använd de resurserna för att förbättra verksamheterna istället.

Slutligen; låt bli att införa den planerade medfinansieringen från arbetsgivarna av sjukförsäkringen från dag 91. Erfarenheterna från förra gången är inte positiva, det enda som kommer hända är att Sverige för alltid stänger långtidssjukskrivna, människor med diagnoser och kroniska sjukdomar helt ute från arbetsmarknaden. Redan idag ser vi och alla andra fack hur arbetsgivarna låter bli att anställa dessa människor och gör allt de kan för att bli av med dem som redan är anställda men som har en sjukdomsbild. Även de statliga arbetsgivarna betar sig så. Sverige har inte råd att vara utan den kraft, kreativitet och förmåga som de MS-sjuka, de med autism, de tidigare utbrända eller de bipolära har. Släng förslaget i papperskorgen! Vi är beredda att bidra till konstruktiva lösningar med våra motparter för att hejda långtidssjukskrivningar och för att skapa ett hållbart arbetsliv. Här kan regeringen också bidra med viktiga pusselbitar själv, såsom tex att införa en nolltolerans mot hot och våld i regleringsbrev för myndigheterna.

Du ska alldeles strax få ordet för att tala till kongressen. Det ska bli spännande att få höra.

Kongressombud, ärade gäster.

Vi kan aldrig bygga det fackliga arbetet på arbetsplatserna från en kongressal i Nacka. Däremot kan vi ge de nödvändiga förutsättningarna för det fackliga arbetet. Det ska vi göra de här dagarna.

Fackförbundet ST ser framtiden an med gott mod. Vi vet att vårt gemensamma arbete är viktigt. Vi vet att vi gör skillnad på våra arbetsplatser, varje dag. Vi tänker fortsätta vara en kraft för en god utveckling av våra medlemmars villkor och jobb. Vi är en viktig kraft för goda lösningar på de utmaningar som Sverige ställs inför. Ensamma kan vi inte göra allt, men tillsammans kan vi skapa den framtid vi vill leva i!

Varmt välkomna till Framtidskongressen!